

Unitat i discreció front el segrest

Caldrà deixar treballar el Govern central en coordinació amb el serveis secrets d'altres països, no fer partidisme demanin el que demanin i agrair la feina que els cooperants i voluntaris de l'ampli ventall d'ONG fan arreu del món

XAVIER RIUS SANT

EL PUNT, 15/12/09

Quan Pasqual Maragall va declarar el 1995 Sarajevo Districte 11 de Barcelona, va començar a Catalunya un tipus de cooperació internacional d'emergència i reconstrucció en què participaven institucions públiques – majoritàriament ajuntaments–, professionals de diferents sectors i ONG. Era una cooperació que en certs moments podia ser criticada per la seva vinculació a institucions o per l'ombra que Barcelona podia fer a la resta de municipis involucrats, com Sabadell, Cornellà o Lleida, però que va aconseguir fites concretes i dotava d'una estructura en els llocs on s'intervenien que facilitava la tasca a aquells que volien implementar un projecte.

Molta de l'ajuda que es va portar a Bòsnia va anar en camions conduïts per bombers o conductors d'autobusos de nombroses ciutats. I la majoria de vegades els camions o autobusos amb què es portava l'ajuda quedaven allà com a donació. La reconstrucció d'un barri de Sarajevo – amb la participació d'arquitectes de Lleida– va ser la fita més important d'aquesta cooperació.

Més tard, l'any 1999, durant la guerra de Kosova, es van desplaçar als Balcans una vintena de camions –la majoria d'una empresa gironina– que,

conduïts per bombers catalans, policies i conductors d'autobusos, van estar fent durant sis mesos un pont humanitari al servei de Nacions Unides, i aquests camions van ser el primer comboi internacional que va entrar a Pristina en retirar-se les tropes sèrbies.

Un parell d'anys més tard, algunes de les persones i institucions que havien participat en aquests combois, i coneixedors de la realitat dels països que travessava el ral·li París-Dakar, van iniciar la Caravana Solidària amb el Nord d'Àfrica. Des de llavors, bombers, policies, conductors d'autobusos, responsables d'emergències de diferents ajuntaments, juntament amb membres d'ONG, feien el viatge fins a Dakar. Certament en el divers món de les ONG, no tothom compartia la línia de la caravana, o podia no agradar-li les vinculacions institucionals i personals amb certes administracions, però les associacions que tenien projectes en aquests països sabien que podien disposar d'un transport gratuït i segur, amb la garantia que no es quedaria el material cap duaner.

Fa deu anys vaig compartir moments colpidors amb alguns d'actuals membres de la Caravana Solidària durant el conflicte de Kosova, on certament sabien que corrien un risc portant camions per carreteres amb mines a les cunetes o amb francotiradors que podien abocar la seva ràbia contra qui ajudava l'enemic. Però ara anaven a l'Àfrica amb una plena sensació de seguretat, per més que fa un any es va anul·lar el París-Dakar per les amenaces d'Al-Qaida, en estar convençuts que les amenaces no anaven per ells.

Jo mateix vaig ser a Mauritània aquest agost i molt a prop d'on es va produir el segrest, vaig coincidir amb uns dentistes espanyols que havien

estat treballant voluntàriament a Chinguetti, i amb turistes catalans i madrilenys que viatjaven per lliure. Ningú no imaginava que es pogués produir un segrest, per més que dies abans havia esclatat una bomba a l'ambaixada francesa. De fet aquella carretera és pas obligat per a tots aquells viatgers que des d'Europa volen anar en cotxe a l'Àfrica, atès que les fronteres entre el Marroc i Algèria estan tancades. Com que entrar per Algèria està totalment desaconsellat, la carretera de Nouadhibou, des del Marroc, és l'única porta a la resta d'Àfrica.

El fet que Al-Qaida del Magrib islàmic hagi reivindicat l'autoria permet conèixer el guió del que vindrà. A més a més de la reivindicació pública de llibertat de presoners engarjolats a Espanya, França o països àrabs, i reivindicacions sobre Ceuta i Melilla, demanaran, sense fer-ne publicitat, diners. La llibertat d'alguns presos potser serà factible, però la d'altres pot dependre de tercers països o topirà amb la independència del poder judicial i la sensibilitat de les víctimes o les seves famílies. Cal recordar que per negar-se Londres a alliberar Abú Qutada, considerat líder espiritual d'Al-Qaida a Europa, el passat mes de juny va ser executat un turista britànic, segrestat a Mali. Per això és probable que el segrest duri alguns mesos. La cosa seria molt més complexa si la reivindicació fos de tipus polític, com la retirada de tropes d'Afganistan ara que Europa i Estats Units n'ampliaran el contingent. Per això caldrà deixar treballar al Govern central en coordinació amb el serveis secrets d'altres països, no fer partidisme demanin el que demanin, i agrair la feina que els cooperants i voluntaris de l'ampli ventall d'ONG fan arreu del món.